

بررسی تأثیر آموزش بر آگاهی، نگرش و عملکرد مادران باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اراک در زمینه ی خود درمانی

محسن شمس^۱ - اکرم بیاتی^۲

چکیده

زمینه و هدف: مصرف خود سرانه و بدون نسخه ی دارو می تواند مشکلات متعددی را ایجاد کند و به ویژه این امر در جامعه ی زنان به دلیل واقع شدن در دوران حساسی هم چون بارداری و شیردهی از اهمیت مضاعفی برخوردار می باشد؛ چرا که تولد نوزاد ناهنجار می تواند مشکلات خانوادگی و اجتماعی زیادی را ایجاد کند. لذا مطالعه ی حاضر با هدف تعیین تأثیر آموزش بر آگاهی، نگرش و عملکرد مادران باردار شهر اراک در زمینه خوددرمانی صورت پذیرفته است.

روش تحقیق: مطالعه ی حاضر از نوع نیمه تجربی و آینده نگر می باشد که در آن ۲۰۰ نفر از مادران باردار مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اراک در سال ۱۳۸۷ شرکت داشته اند (نمونه ها به صورت تصادفی به دو گروه مورد و شاهد هر کدام ۱۰۰ نفر تقسیم شدند). در پژوهش حاضر روش گردآوری اطلاعات پرسشنامه تنظیم شده شامل سؤالات آگاهی، نگرش و چک لیست عملکرد مادران در خصوص مصرف خودسرانه ی داروها بوده است. قبل از انجام مداخله ی آموزشی پرسشنامه و چک لیست برای هر دو گروه مورد و شاهد تکمیل و سپس مداخله آموزشی برای گروه مورد در طی یک ماه و در قالب ۴ جلسه ی آموزشی ۵۰ دقیقه ای انجام گرفت. سپس ۳ ماه پس از مداخله ی آموزشی در هر دو گروه مورد و شاهد اطلاعات مجدداً گردآوری و تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که در قبل از مداخله ی آموزشی میزان آگاهی و نگرش مادران در زمینه ی خود درمانی در حد متوسط و عملکرد آنان در زمینه ی مصرف خود سرانه ی داروها کمتر از حد متوسط بود و این مقدار در گروه مورد و شاهد به ترتیب ۱۸٪ و ۲۲٪ بود. ولی پس از مداخله ی آموزشی بین دو گروه مورد و شاهد در همه ی متغیرهای ذکر شده اختلاف معنی داری ایجاد شد و عملکرد مادران نیز در زمینه ی خود درمانی کاهش پیدا کرد ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: هر چه آگاهی و نگرش مادران باردار جهت مصرف خودسرانه ی داروها بالاتر باشد عملکرد در زمینه ی خود درمانی نیز بهبود یافته است. یافته های این بررسی لزوم آموزش را در جهت کاهش مصرف خود سرانه ی داروها در مادران باردار نشان می دهد. لذا پیشنهاد می گردد آموزش در جهت تغییر آگاهی، نگرش و عملکرد مادران باردار در جهت کاهش مصرف خود سرانه ی داروها در سایر مراکز نیز انجام گیرد.

کلید واژه ها: آگاهی؛ نگرش؛ عملکرد؛ خود درمانی

افق دانش؛ فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد (دوره ۱۵؛ شماره ۳؛ پاییز سال ۱۳۸۸)

پذیرش: ۱۳۸۸/۹/۲۵

اصلاح نهایی: ۱۳۸۸/۹/۱

دریافت: ۱۳۸۸/۴/۷

۱- نویسنده مسؤول؛ عضو هیأت علمی دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

آدرس: اراک - سردشت - دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده پیراپزشکی - گروه بهداشت عمومی

پست الکترونیکی: mohsen_shamsi1360@yahoo.com

نمابر: ۰۸۶۱-۴۷۱۳۵۲۶

تلفن: ۰۸۶۱-۴۷۱۳۵۲۶

۲- عضو هیأت علمی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اراک